

ERC de Mallorca ha pactat federar-se amb el PSM i, així, entrar a formar part de Més amb l'objectiu de concentrar tot el vot nacionalista en una sola oferta.

ERC entra a Més

Aquest passat dissabte dia 7 de juny era previst que se celebrés a Santa Maria (Mallorca) una assemblea oberta a tots els militants i simpatitzants de PSM, ERC i IniciativaVerds per confirmar l'acceptació del partit republicà independentista com a nou membre de ple dret de la coalició Més. Una setmana abans, la direcció d'Esquerra per una banda i el consell polític del PSM per una altra, aprovaren per àmplies majories concretar la federació entre els dos partits, tal com estava previst en el principi d'acord al qual havien arribat les dues formacions a finals de l'any passat.

Així, doncs, si no hi ha hagut sorpreses que ningú esperava, des d'aquesta mateixa setmana Més compta amb un nou soci. Queda, per tant, reunit tot l'àmbit ideològic del nacionalisme, l'ecologisme, el progressisme alternatiu i el sobiranisme dins una sola oferta per a les eleccions autonòmiques de 2015 per la circumscripció de Mallorca. Aquest era el gran objectiu perseguit pel PSM des de just després dels comicis de 2011: evitar la gran dispersió del vot progressista que es produí aleshores a la més gran de les Illes.

Amb l'entrada d'Esquerra a Més es tanca un cicle que s'inicià amb la implantació de les sigles republicanes a les Illes a finals del anys 80 del segle passat.

ERC 'v' PSM. El partit independentista va aparèixer a Mallorca de la mà d'un petit grup de nacionalistes que havien sortit del PSM a la segona meitat de la dècada dels vuitanta. Des de tot d'una la relació va ser molt tensa entre les dues formacions.

Els nacionalistes mallorquins optaren des de 1994 per tenir com a referència a Catalunya CiU –fins i tot formaren part de la candidatura europea que encapçalava aquesta aliança– rebutjant

la possibilitat de convergir amb ERC. I els d'Esquerra intentaren erosionar el vot dels seus competidors mallorquins com pogueren. Durant una llarga dècada l'enfrontament va ser l'única manera com ambdós es relacionaren, amb freqüents crítiques entrecruades, de vegades amb molta d'acritud.

A les eleccions generals de 2004 es produí una important novetat. El PSM va fer un canvi estratègic molt profund. S'alià amb Esquerra Unida per córrer junts als comicis al Congrés i Senat d'aquell any. Tot d'una Els Verds s'hi apuntaren. ERC, després d'alguns dubtes, acabà formant-ne part també. El resultat electoral va ser bo. Tot i que no aconseguiren escó i s'hi quedaren molt a prop. El relatiu èxit va animar els membres a repetir l'experiència per a la següent cita amb les urnes: les

autonòmiques de 2007. Per a l'ocasió els mateixos partits formaren el que va ser el Bloc, que es presentà a la circumscripció mallorquina. Novament la incorporació d'ERC, però, va ser tardana a causa de reticències internes. De fet, es torbà prop de sis mesos a acceptar formar-ne part. El Bloc obtingué 3 escons amb el 8,4% dels vots, gràcies als quals ajudà decisivament a evitar la majoria absoluta del PP a Mallorca i per extensió al Parlament balear.

Malgrat el bon resultat i que era element integrant del Govern illenc i de la comissió de govern del Consell de Mallorca, el Bloc no va poder tenir continuïtat. Les desavinences entre els socis el condemnaren. Per un costat, EU i PSM no s'entenen de cap manera. Per l'altre, les desconfiances entre ERC i PSM no sols no cessaren sinó que s'incrementaren força fins al punt que convertiren la pau entre els dos partits en un miratge de curta durada; la relació bilateral s'anà enverinant durant l'any 2008 per acabar esclatant el 2009.

Biel Barceló, secretari general del PSM i portaveu de Més, ha aconseguit unificar tot el nacionalisme amb vista a les eleccions autonòmiques de 2015.

Amb vista a les eleccions europees d'ara fa cinc anys, el PSM ja tenia decidit no anar-hi amb CiU, tal com havia fet el 1994, 1999 i 2004. Confiava trobar una nova candidatura per concórrer-hi. La seva mirada estava posada en la que liderava ERC. I així semblava que seria fins que les males relacions a Mallorca ho enterboliren tot i, al capdavant, feren impossible un acord. En resum: els mallorquins es quedaren sense cap aliat i no pogueren presentar-se a aquells comicis. I això, ho consideraren una humiliació que mereixia una resposta a l'altura. Tan bon punt van poder, tornaren la jugada a les Illes a Esquerra. Amb vista a les eleccions autonòmiques de 2011 el PSM forçà la dissolució del Bloc. Els republicans quedaven tots sols. A les urnes demostraren estar molt lluny de l'escó al Parlament illenc. El PSM, aliat amb IniciativaVerda i Entesa per Mallorca, aconseguí un bon resultat. Però el PP va assolir majoria absoluta.

La gran victòria conservadora féu que els dos partits s'hi repensessin. A la primera de 2012 ambdós eren conscients que calia sumar esforços, que no es podia continuar dispersant vots d'un mateix àmbit ideològic. Un canvi produït a Barcelona va aplanar el camí per a l'entesa. Joan Puigcercós deixà el setembre de 2011 la presidència d'ERC a Oriol Junqueras. El nou líder és molt pragmàtic i respecte de Mallorca volia superar el tradicional enfrontament amb el PSM. Durant el 2012 i primera meitat del 2013 hi hagué acostaments, cada cop més intensos. En el congrés d'Esquerra a les Illes de novembre de l'any passat es palesà el nou ambient. El líder a Balears, Joan Lladó, renuncià a la presidència del partit a totes les Illes per passar a ser el màxim càrrec de la formació a Mallorca. Circumscripció on també actua el PSM. Lladó renuncià al llenguatge hostil d'abans i es posà al cap del corrent que acceptava el pacte impulsat des de Barcelona. Tot d'una Biel Barceló, secretari general del PSM i portaveu de Més, contestà amb paraules amables per a Esquerra. Fins i tot els dos polítics compartiren a finals d'any una roda de premsa. Cosa insòlita. Així es forjà el principi d'acord que s'hauria de concretar després de les eleccions

Joan Lladó, president d'Esquerra a Mallorca, es posà al capdavant del corrent que volia el pacte amb el PSM per entrar a Més Ilavors.

europees de 2014: la federació entre tots dos i que Esquerra entrés a Més. I això és el que ara ha passat.

Concentrar el vot. Per al futur electoral, l'objectiu compartit per Esquerra i PSM és potenciar Més al màxim. No deixar cap esclatxa. Concentrar tot el vot nacionalista, progressista i ecologista en la mateixa candidatura. En paraules de Biel Barceló, "només així podrem ser un element essencial per evitar una nova majoria absoluta del PP, només així podrem traure del Govern José Ramón Bauzá l'any que ve". Una opinió que Lladó confirmà en declarar que "la generositat" amb la qual acceptaven –sense condicions prèvies– federar-se amb el PSM –tindran quatre llocs a la comissió executiva conjunta– i entrar a Més tenia per objectiu "posar fi al Govern de Bauzá".

En les passades eleccions europees ERC va obtenir a Mallorca 16.893 sufragis, sense que el PSM s'hi presentés; ara fa tres anys, a les autonòmiques de 2011, Esquerra va sumar 5.325 vots, un 1,6%, mentre que Més –aleshores no tenia encara aquest nom sinó que es deia coalició PSM/IniciativaVerda/Entesa per Mallorca– en treia 36.181, un 11%.

A partir de tots aquests resultats, PSM i Esquerra volen tenir suficients sufragis l'any vinent per confirmar, si més no, els quatre escons de 2011, amb l'esperança posada a poder incrementar els vots en dos i mig o tres punts més que –en funció del que facin els altres partits– serien els necessaris per passar a sumar un altre diputat.

Val a dir que l'acord entre els dos partits és a tots els efectes exclusivament per a la circumscripció de Mallorca, que és on es presenta Més. A la de Menorca el PSM va tot sol: el 2011 hi va obtenir 3.723 sufragis, un 10%, i un escó; Esquerra no hi féu acte de presència; el passat 25 de maig els nacionalistes no hi concorregueren mentre que els sobiranistes hi sumaren 1.716 vots, un 7%. A Eivissa, a les recents europees Esquerra es quedà amb 811 paperetes, un 3%, mentre que tres anys enrere, a les autonòmiques, va formar part del Pacte d'Eivissa, el qual establí coalició preelectoral amb el PSOE.

Passi el que passi en el futur pròxim, el que és rellevant a hores d'ara és que PSM i Esquerra han posat fi a la particular guerra que els enfrontava des de feia prop d'un quart de segle.

Miquel Payeras